ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ

З А Ң Ы

З А К О Н

РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және білім беру-сауықтыру қызметтері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

1-бап. Қазақстан Республикасының мына заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. 2003 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының Жер кодексіне:

1) 43-баптың 2-тармағы жетінші бөлігінің 2) тармақшасы «ауыл шаруашылығы» деген сөздерден кейін «, тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану» деген сөздермен толықтырылсын;

2) 127-баптың 1-тармағында:

екінші бөлік:

«Қазақстан Республикасының» деген сөздерден кейін «тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы» деген сөздермен толықтырылсын;

«бойынша» деген сөзден кейін «жоспардан тыс (алдын алу)» деген сөздермен толықтырылсын;

төртінші бөлік «сақталып тұруына» деген сөздерден кейін «және бүтіндігіне» деген сөздермен толықтырылсын;

мынадай мазмұндағы бесінші бөлікпен толықтырылсын:

«Жер учаскелерінің меншік иелері мен жер пайдаланушылар археологиялық жұмыстардың жүргізілуіне кедергі келтірмейді.».

2. «Мәдениет туралы» 2006 жылғы 15 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 1-баптың 12-3) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«12-3) мемлекеттік музей қоры (бұдан әрі – музей қоры) – мемлекеттік музейлер, әртүрлі бейіндегі музейлер, оның ішінде музей-қорықтар мен жеке коллекциялар музейлері қорларындағы, сондай-ақ мәдени құндылықтарды

000968

сақтауды жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлғалардағы мәдени құндылықтар туралы мәліметтер жиынтығы;»;

2) 8-баптың 2) тармақшасы «музей ісі» деген сөздерден кейін «, тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану» деген сөздермен толықтырылсын;

3) 19-баптың 5-тармағы мынадай мазмұндағы он үшінші абзацпен толықтырылсын:

«тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану жөніндегі ұйымдар;»;

4) 32-баптың 2-тармағының 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«1) археологиялық олжалар мен археологиялық материалдар;».

3. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 1-бапта:

28-2) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«28-2) кәмелетке толмағандарға көрсетілетін білім беру-сауықтыру қызметтері – кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламаларын іске асыратын, балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдары ұсынатын, балаларды дамытуға, оқытуға және сауықтыруға бағытталған іс-шаралар мен көрсетілетін қызметтер кешені;»;

мынадай мазмұндағы 28-3) тармақшамен толықтырылсын:

«28-3) кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталықтары – ата-анасын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау және оларға беру үшін үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз және панасыз қалған балаларды, уақтылы орналастыру мүмкін болмаған жағдайда ата-анасының немесе оларды алмастыратын адамдардың қамқорлығынсыз қалған балаларды, қорғаншылық және қамқоршылық органы балалардың өміріне немесе денсаулығына тікелей қатер төнген кезде ата-анасынан (олардың біреуінен) немесе қамқорлыққа алған басқа адамдардан алып қойған балаларды, арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін балаларды, сондай-ақ әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға алып келген қатыгездікпен қарау салдарынан арнаулы әлеуметтік көрсетілетін қызметтерге мұқтаж балаларды қабылдауды және уақытша бағып-ұстауды қамтамасыз ететін, білім беру органдарының қарамағындағы ұйым;»;

2) 5-баптың бірінші бөлігінде:

21) тармақшадағы «балаларға» деген сөз «кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынуды қамтымайтын, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

23) тармақшадағы «балаларға арналған мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту және қосымша білім беру бойынша» деген сөздер алып тасталсын;

3) 23-баптың 2-тармағы мынадай мазмұндағы 1-1) тармақшамен толықтырылсын:

«1-1) кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламалары;»;

4) 40-бапта:

1-тармақ «оқу бағдарламаларын» деген сөздерден кейін «, қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын» деген сөздермен толықтырылсын;

4-тармақтың 12) тармақшасы алып тасталсын;

5) 57-бапта:

3-1-тармақта:

мынадай мазмұндағы үшінші бөлікпен толықтырылсын:

«Кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынатын, балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдары үшін білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензиялар және (немесе) лицензияға қосымшалар бес жыл қолданылу мерзімімен беріледі.»;

бесінші бөлікте:

1) тармақша «ұйымдарының» деген сөзден кейін «, сондай-ақ кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынатын, балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдарының» деген сөздермен толықтырылсын;

3) тармақша «ұйымдарының» деген сөзден кейін «, кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынатын, балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдарының» деген сөздермен толықтырылсын;

алтыншы бөліктің 1) тармақшасындағы «төртінші» деген сөз «бесінші» деген сөзбен ауыстырылсын;

6) 68-бапта:

2-1-тармақта:

екінші абзацтағы «Мектепке дейінгі» деген сөздер «Кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынуды қамтымайтын, мектепке дейінгі» деген сөздермен ауыстырылсын;

төртінші абзацтағы «Балаларға» деген сөз «Кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламасын қоспағанда, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

бесінші абзацтағы «Мектепке дейінгі» деген сөздер «Кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынуды қамтымайтын, мектепке дейінгі» деген сөздермен ауыстырылсын;

алтыншы абзацтағы «Мектепке дейінгі» деген сөздер «Кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламасын қоспағанда, мектепке дейінгі» деген сөздермен ауыстырылсын;

тоғызыншы абзацта:

«Мектепке дейінгі» деген сөздер «Кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламасын қоспағанда, мектепке дейінгі» деген сөздермен ауыстырылсын;

«мектепке дейінгі тәрбие беру мен оқыту және балаларға қосымша білім беру бойынша» деген сөздер алып тасталсын;

2-2-тармақ алып тасталсын.

4. «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 53-баптың 1-1-тармағындағы «қаңтарға» деген сөз «сәуірге» деген сөзбен ауыстырылсын;

2) 1-қосымшада:

2-жол мынадай редакцияда жазылсын:

«

2.	Тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензия		Иеліктен шығарылмайтын; қолданылу мерзімі 5 жыл; 1-сынып

»;

мынадай мазмұндағы 2-1-жолмен толықтырылсын:

«

2-1.	Археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензия		Иеліктен шығарылмайтын; қолданылу мерзімі 5 жыл; 1-сынып

»;

3-жолдың 9-тармағының 4-бағанындағы «1 жыл» деген сөздер «5 жыл» деген сөздермен ауыстырылсын;

3) 3-қосымшаның 12-1-тармағындағы «Балаларға» деген сөз «Кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынуды қамтымайтын, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын.

5. «Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы» 2019 жылғы 26 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 3-бапта:

2) және 3) тармақшылар мынадай редакцияда жазылсын:

«2) археология ескерткіштері – археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру арқылы анықтауға, зерттеуге және сақтауға жататын тұрақтар, қалашықтар, құрылыстардың, қоныстардың, бекіністердің, өндірістердің, арналардың, жолдардың қалдықтары, қорымдар, қорғандар, некропольдер, мегалиттік құрылысжайлар, балбал тастар, петроглифтерді қоса алғанда, жартастағы бейнелеу өнерінің объектілері, елді мекендердің тарихи-мәдени қабатының учаскелері және өткен тарихи кезеңдегі адамның өмірі мен қызметінің ізі бар өзге де объектілер;

3) археологиялық жұмыстар – археологиялық барлау мен қазбалар жүргізу арқылы тарихи-мәдени мұра объектілерін анықтау, зерттеу және сақтау жөніндегі жоспарлы немесе жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар;»;

мынадай мазмұндағы 3-1), 3-2), 3-3), 3-4), 3-5), 3-6), 3-7), 3-8) және 3-9) тармақшалармен толықтырылсын:

«3-1) археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерінің тізілімі – археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерінің археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйеде қалыптастырылатын тізбесі;

3-2) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыратын тұлғалардың тізілімі – археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензия негізінде Қазақстан Республикасының аумағында археологиялық жұмыстарды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалардың археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйеде қалыптастырылатын тізімі;

3-3) археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйе – археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілері туралы деректерді басқаруды қамтамасыз ететін ақпараттандыру объектісі;

3-4) археологиялық материал – археологиялық жұмыстар барысында анықталған және ғылыми зерттеу объектілері ретінде құндылығы бар заттар мен үлгілер;

3-5) жалпы археологиялық олжалар – ерекше құндылығы жоқ және жиынтығында зерттелетін тарихи-мәдени мұра объектісінің мәдени-хронологиялық ерекшеліктерін көрсететін, фрагменттер, бөлшектер немесе көптеген бір типті заттар түріндегі археологиялық олжалар;

3-6) Жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың мемлекеттік қоры – Қазақстан Республикасының аумағындағы археологиялық жұмыстар барысында алынған және Жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың ұлттық депозитарийінде сақталуға жататын жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың жиынтығы;

3-7) жеке-дара археологиялық олжалар – ерекше тарихи, мәдени, ғылыми құндылығы бар және зерттелетін тарихи-мәдени мұра объектісінің мәдени-хронологиялық ерекшеліктерін көрсететін археологиялық олжалар;

3-8) жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар – игерілуге жататын жер учаскелерінде орналасқан және (немесе) бұзылу қаупі төнген тарихи-мәдени мұра объектілерін археологиялық барлау мен қазбалар жүргізу арқылы анықтау, зерттеу және сақтау жөніндегі жұмыстар;

3-9) жоспарлы археологиялық жұмыстар – археологиялық жұмыстар жоспары негізінде жүзеге асырылатын, тарихи-мәдени мұра объектілерін

археологиялық барлау мен қазбалар жүргізу арқылы анықтау, зерттеу және сақтау жөніндегі ғылыми-зерттеу жұмыстары;»;

2) 10-бапта:

23) тармақшадағы «және (немесе)» деген сөздер «жүзеге асыру жөніндегі қызметті,» деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы 23-1) тармақшамен толықтырылсын:

«23-1) тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану жөніндегі ұйымдар қызметінің қағидаларын әзірлейді және бекітеді;»;

3) 12-бап мынадай редакцияда жазылсын:

«12-бап. Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау
және пайдалану саласындағы қызметті лицензиялау

1. Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану саласындағы қызмет осы Заңға және Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес лицензиялануға жатады.

2. Тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензия алуға өтініш берген өтініш берушілердің және қызметтің осы түрін жүзеге асыратын лицензиаттардың құрамында орта техникалық және кәсіптік білімі, кемінде бес жыл жұмыс өтілі бар кемінде бір реставратор маманы немесе кемінде бес жыл жұмыс өтілі және осы салада ғылыми дәрежесі немесе бейіні бойынша магистр, доктор, философия докторы (PhD) дәрежелері бар кемінде бір ғылыми қызметкері болуға тиіс.

Археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке лицензия алуға өтініш берген өтініш берушілердің және қызметтің осы түрін жүзеге асыратын лицензиаттардың құрамында тиісті мамандық бойынша жоғары білімі, кемінде бес жыл жұмыс өтілі және осы салада ғылыми дәрежесі немесе бейіні бойынша доктор, философия докторы (PhD) дәрежелері бар кемінде бір ғылыми қызметкері болуға тиіс.

Тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке және (немесе) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензиясы бар ұйымда жұмыс істейтін ғылыми қызметкерді немесе реставратор маманды қызметтің көрсетілген түрлеріне лицензия алуға өтініш беру процесінде басқа ұйым мәлімдей алмайды.

3. Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану саласындағы қызметті лицензиялауды уәкілетті орган жүзеге асырады.

4. Лицензиар Қазақстан Республикасының тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы заңнамасының талаптары сақталмаған жағдайда, тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке және (немесе) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензияның қолданысын Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген тәртіппен алты айға дейінгі мерзімге тоқтата тұрады.

5. Лицензиар Қазақстан Республикасының тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы заңнамасының талаптарын сақтамау салдарынан лицензиаттың кінәсінен тарихи-мәдени мұра объектісі немесе тарих және мәдениет ескерткіші физикалық тұрғыдан толық немесе ішінара жойылған жағдайда, тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке және (немесе) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензиядан айырады.

6. Тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке және археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензиялар бес жыл қолданылу мерзімімен беріледі.»;

4) 23-баптың 1-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Тарих және мәдениет ескерткіштерін пайдалану кезінде олардың бүлінуіне, қирауына және (немесе) тарихи, ғылыми, көркемдік немесе мәдени құндылығы мен сақталуына өзге де нұқсан келтіруге жол берілмейді.»;

5) 28-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

«28-бап. Тарих және мәдениет ескерткіштерінің және археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау аймақтары»;

мынадай мазмұндағы 1-1 және 2-1-тармақтармен толықтырылсын:

«1-1. Археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерінің сақталуын қамтамасыз ету мақсатында әрбір тарихи-мәдени мұра объектісіне қорғау аймағы белгіленеді.

Археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектісін қорғау аймағының шекараларын айқындауды осы тарихи-мәдени мұра объектісін анықтаған жеке немесе заңды тұлға жергілікті атқарушы органмен келісу бойынша жүзеге асырады.»;

«2-1. Жергілікті атқарушы органдар тарих және мәдениет ескерткіштерін қорғау аймақтарының, құрылыс салуды реттеу аймақтарының және қорғалатын табиғи ландшафт аймақтарының, сондай-ақ тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау аймақтарының белгіленген шекаралары туралы кеңістіктік деректерді интеграциялық өзара іс-қимыл арқылы кейіннен жылжымайтын мүліктің бірыңғай мемлекеттік кадастрының ақпараттық жүйесінің жария кадастрлық картасында жариялау үшін археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйеде қалыптастыруды, жинауды және жаңартып отыруды қамтамасыз етеді.»;

6) 30-бапта:

1-тармақта:

бірінші бөлік:

«Қазақстан Республикасының» деген сөздерден кейін «тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы» деген сөздермен толықтырылсын;

«бойынша» деген сөзден кейін «жоспардан тыс (алдын алу)» деген сөздермен толықтырылсын;

мынадай мазмұндағы екінші, үшінші, төртінші және бесінші бөліктермен толықтырылсын:

«Археологиялық барлау арқылы жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар жүргізу нәтижесі бойынша тарихи-мәдени сараптама қорытындысы беріледі.

Тарихи-мәдени сараптама жүргізген жеке немесе заңды тұлға тарихи-мәдени сараптама қорытындысы берілген күннен бастап бес жұмыс күні ішінде оның көшірмесін жіберу арқылы жергілікті атқарушы органдарды осындай сараптаманың нәтижелері туралы хабардар етеді.

Археологиялық барлау арқылы жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар жүргізу нәтижесі бойынша берілген тарихи-мәдени сараптама қорытындысы археологиялық қазбалар арқылы жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар жүргізуге негіз болып табылады.

Жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар аумақты игеретін жеке және заңды тұлғалардың есебінен жүргізіледі.»;

2-тармақта:

бірінші бөліктегі «Жер учаскелерін игеру сатысында тарихи-мәдени мұра объектілері анықталған кезде облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдары табылғаны туралы хабарланған кезден бастап бір ай ішінде оларды» деген сөздер «Жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар барысында тарихи-мәдени мұра объектілері анықталған кезде облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдары тарихи-мәдени сараптама қорытындысының көшірмесін алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде олар туралы мәліметтерді» деген сөздермен ауыстырылсын;

екінші бөліктегі «Жер учаскелерін игеру» деген сөздер «Жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар» деген сөздермен ауыстырылсын;

үшінші бөлік алып тасталсын;

7) 32-бапта:

2-тармақ мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстардың ғылыми-жобалау құжаттамасы тарих және мәдениет ескерткіштерін бейімдеу қажет болған жағдайда оларды қорғау аймақтарындағы жұмыстарға қойылатын талаптарды көздеуге тиіс.»;

4-тармақтағы «және (немесе) археологиялық жұмыстарды» деген сөздер алып тасталсын;

8) 34-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

«34-бап. Археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру»;

1-тармақтың бірінші бөлігіндегі «тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды және (немесе)» деген сөздер алып тасталсын;

2-тармақта:

бірінші және екінші бөліктер мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Археологиялық жұмыстар жоспарлы және жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар болып бөлінеді.

Жоспарлы археологиялық жұмыстар уәкілетті орган бекіткен археологиялық жұмыстар жоспары негізінде жүзеге асырылады. Жоспарлы археологиялық жұмыстардың жоспардан тыс жүргізілуіне жол берілмейді.»;

мынадай мазмұндағы төртінші бөлікпен толықтырылсын:

«Жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстар осы Заңның 30-бабына сәйкес жүргізіледі.»;

3-тармақтағы «объектіні консервациялау жөніндегі жұмыстарды жүргізуге, археологиялық жұмыстар жүргізу салдарынан бұзылған жер учаскелері мен басқа да табиғи объектілерді қалпына келтіруге» деген сөздер «объектіде консервациялау-рекультивациялау жұмыстарын жүргізуге» деген сөздермен ауыстырылсын;

4-тармақ алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 5-тармақпен толықтырылсын:

«5. Археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру кезінде іздестірудің арнаулы техникалық құралдарын (металл іздегіштер, радарлар, магниттік аспаптар, топырақ қабатында археологиялық заттардың болуын айқындауға мүмкіндік беретін басқа да техникалық құралдар) немесе жер қазатын машиналарды археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензиясы бар жеке немесе заңды тұлғалардың ғана пайдалануына жол беріледі.»;

9) мынадай мазмұндағы 34-1, 34-2 және 34-3-баптармен толықтырылсын:

«34-1-бап. Ұлттық археологиялық қызмет

1. Ұлттық археологиялық қызмет Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын, жарғылық капиталына мемлекет жүз пайыз қатысатын заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі болып табылады.

2. Ұлттық археологиялық қызмет:

1) археологиялық жұмыстарды мониторингтеуді жүзеге асырады;

2) археологиялық жұмыстарды ғылыми-әдістемелік сүйемелдеуді жүргізеді;

3) археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйені уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен жүргізеді;

4) археологиялық жұмыстар жүргізу нәтижесі бойынша есептерді жинауды, талдауды және жүйелеуді жүзеге асырады;

5) Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын өзге де функцияларды жүзеге асырады.

34-2-бап. Археологиялық жұмыстар жөніндегі
бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйе

1. Археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйе археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілері туралы деректерді басқаруды қамтамасыз ету мақсатында құрылады.

2. Археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйенің міндеттері мыналар болып табылады:

1) археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілері және оларды зерттеу мен сақтау нәтижелері туралы деректерді жинау, жүйелеу, цифрлау, сақтау;

2) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар туралы мәліметтерді жинау және жүйелеу;

3) археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерін анықтауға, зерттеуге және сақтауға жәрдемдесу.

3. Археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйені қалыптастыру көздері мыналар болып табылады:

1) бейне-, фото- және баспа өнімдері;

2) археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілері туралы мәліметтерді қамтитын баспа және қолжазба мәтіндері;

3) археология ескерткіштерінің паспорттары, қорғау міндеттемелері, оларды қорғау аймақтарын айқындау туралы шешімдер;

4) ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет туралы авторефераттар, диссертациялар, есептер;

5) археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерімен байланысты басқа да материалдар.

4. Археологиялық жұмыстар жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйе:

1) археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерінің тізілімін;

2) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыратын тұлғалардың тізілімін;

3) осы Заңға сәйкес археологиялық жұмыстар барысында анықталған тарихи-мәдени мұра объектілерінің сақталуына жауапты жеке және заңды тұлғалар туралы мәліметтерді;

4) тарихи-мәдени сараптама қорытындыларын;

5) осы баптың 3-тармағында көрсетілген қалыптастыру көздерінің базасында қалыптастырылған деректерді қамтиды.

34-3-бап. Археологиялық олжалар мен археологиялық материалдар

1. Қазақстан Республикасының аумағындағы археологиялық жұмыстар нәтижесінде Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің жеке және заңды тұлғалары тапқан барлық жеке-дара археологиялық олжалар

уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен Қазақстан Республикасының мемлекеттік музейлеріне беріледі.

2. Қазақстан Республикасының аумағындағы археологиялық жұмыстар нәтижесінде Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің жеке немесе заңды тұлғалары тапқан барлық жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдар Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын Жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың ұлттық депозитарийіне сақтауға беріледі және уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен Жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың мемлекеттік қорына қосылады.

3. Археологиялық олжаларды жеке-дара немесе жалпы археологиялық олжаларға жатқызуды археологиялық жұмыстар барысында оларды анықтаған жеке немесе заңды тұлға жүзеге асырады.

4. Жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың ұлттық депозитарийі уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен Жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың мемлекеттік қорының сақталуын, қорғалуын, ғылыми зерттелуін және пайдаланылуын қамтамасыз етеді.

Жеке және заңды тұлғаларға Қазақстан Республикасының авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы заңнамасын сақтай отырып, Жалпы археологиялық олжалар мен археологиялық материалдардың мемлекеттік қорына еркін және өтеусіз қолжетімділік қамтамасыз етіледі.

5. Жеке тұлғалар Қазақстан Республикасының аумағында археологиялық жұмыстардан тыс тапқан археологиялық олжалар уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен Қазақстан Республикасының мемлекеттік музейлеріне беріледі.»;

10) 36-бапта:

1-тармақтың 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«1) игеруге жататын жер учаскелерінде жоспардан тыс (алдын алу) археологиялық жұмыстарды жүргізу нәтижесі бойынша алынған, тарихи-мәдени мұра объектілерінің сақталып тұруына қатердің болуын немесе болмауын негіздейтін материалдар;»;

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Тарихи-мәдени сараптаманы тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке немесе археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензиясы және Қазақстан Республикасының ғылым және технологиялық саясат туралы заңнамасына сәйкес ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектісі ретінде аккредиттеу туралы куәлігі бар жеке және заңды тұлғалар жүргізеді.».

6. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік наградалар, білім беру және баланың құқықтарын қорғау

мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2024 жылғы 30 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1-баптың 7-тармағында:

5) тармақшаның оныншы абзацындағы «21) және 23) тармақшалардағы» деген сөздер «21) тармақшадағы» деген сөздермен ауыстырылсын;

27) тармақшада:

екінші абзацтағы «Балаларға» деген сөз «Кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынуды қамтымайтын, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

үшінші абзацтағы «Балаларға» деген сөз «Кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламасын қоспағанда, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

төртінші абзацтағы «Балаларға» деген сөз «Кәмелетке толмағандарға білім беру-сауықтыру қызметтерін ұсынуды қамтымайтын, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

бесінші абзацтағы «Балаларға» деген сөз «Кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламасын қоспағанда, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

сегізінші абзацта:

«Балаларға» деген сөз «Кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламасын қоспағанда, балаларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

«балаларға арналған қосымша білім беру бойынша» деген сөздер алып тасталсын.

2-бап.

1. Осы Заң:

1) 2025 жылғы 31 желтоқсаннан бастап қолданысқа енгізілетін 1-баптың 3-тармағы 4) тармақшасының үшінші абзацын, 6) тармақшасының оныншы абзацын, 4-тармағының 1) тармақшасын;

2) 2026 жылғы 1 сәуірден бастап қолданысқа енгізілетін 1-баптың 3-тармағының 1) тармақшасын, 2) тармақшасының екінші абзацын, 3) тармақшасын, 4) тармақшасының екінші абзацын, 5) тармақшасын, 6) тармақшасының екінші, үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы, жетінші, сегізінші және тоғызыншы абзацтарын, 4-тармағының 2) тармақшасының алтыншы абзацын, 3) тармақшасын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

2. Осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін берілген тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды және (немесе) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру жөніндегі қызметке арналған лицензиялар негізінде тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану саласындағы қызметті жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар 2027 жылғы 1 шілдеге дейін өз қызметін осы Заңның талаптарына сәйкес

келтіруге тиіс.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Қ. ТОҚАЕВ

Астана, Ақорда, 2025 жылғы 26 желтоқсан

№ 242-VIII ҚРЗ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЗАҢЫ
ЗАКОН
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам охраны объектов историко-культурного наследия и образовательно-оздоровительных услуг

Статья 1. Внести изменения и дополнения в следующие законодательные акты Республики Казахстан:

1. В Земельный кодекс Республики Казахстан от 20 июня 2003 года:

1) подпункт 2) части седьмой пункта 2 статьи 43 дополнить словами «, охраны и использования объектов историко-культурного наследия»;

2) в пункте 1 статьи 127:

часть вторую:

после слова «производиться» дополнить словами «внеплановые (превентивные)»;

дополнить словами «об охране и использовании объектов историко-культурного наследия»;

часть четвертую после слова «существованию» дополнить словами «и сохранности»;

дополнить частью пятой следующего содержания:

«Собственники земельных участков и землепользователи не препятствуют проведению археологических работ.».

2. В Закон Республики Казахстан от 15 декабря 2006 года «О культуре»:

1) подпункт 12-3) статьи 1 изложить в следующей редакции:

«12-3) государственный музейный фонд (далее – музейный фонд) – совокупность сведений о культурных ценностях, находящихся в фондах государственных музеев, музеев разных профилей, в том числе музеев-заповедников и музеев частных коллекций, а также у физических или юридических лиц, осуществляющих хранение культурных ценностей;»;

000969

2) подпункт 2) статьи 8 после слов «музейного дела» дополнить словами «, охраны и использования объектов историко-культурного наследия»;

3) пункт 5 статьи 19 дополнить абзацем тринадцатым следующего содержания:

«организации по охране и использованию объектов историко-культурного наследия;»;

4) подпункт 1) пункта 2 статьи 32 изложить в следующей редакции:

«1) археологические находки и археологический материал;».

3. В Закон Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании»:

1) в статье 1:

подпункт 28-2) изложить в следующей редакции:

«28-2) образовательно-оздоровительные услуги несовершеннолетним – комплекс мероприятий и услуг, направленных на развитие, обучение и оздоровление детей, предоставляемых организациями дополнительного образования для детей, реализующими образовательно-оздоровительные программы несовершеннолетним;»;

дополнить подпунктом 28-3) следующего содержания:

«28-3) центры адаптации несовершеннолетних – организации, находящиеся в ведении органов образования, обеспечивающие прием и временное содержание безнадзорных и беспризорных детей в возрасте от трех до восемнадцати лет для установления родителей или других законных представителей и передачи им, детей, оставшихся без попечения родителей или лиц, их заменяющих, в случае невозможности их своевременного устройства, детей, отобранных при непосредственной угрозе их жизни или здоровью органом опеки и попечительства от родителей (одного из них) или от других лиц, на попечении которых они находятся, детей, направляемых в специальные организации образования, а также детей, нуждающихся в специальных социальных услугах вследствие жестокого обращения, приведшего к социальной дезадаптации и социальной депривации;»;

2) в части первой статьи 5:

подпункт 21) дополнить словами «, не включающей предоставление образовательно-оздоровительных услуг несовершеннолетним»;

в подпункте 23) слова «по дошкольному воспитанию и обучению и дополнительному образованию для детей» исключить;

3) пункт 2 статьи 23 дополнить подпунктом 1-1) следующего содержания:

«1-1) образовательно-оздоровительные программы несовершеннолетним;»;

4) в статье 40:

пункт 1 дополнить словами «, образовательные программы дополнительного образования»;

подпункт 12) пункта 4 исключить;

5) в статье 57:

в пункте 3-1:

дополнить частью третьей следующего содержания:

«Лицензии и (или) приложения к лицензии на занятие образовательной деятельностью для организаций дополнительного образования для детей, предоставляющих образовательно-оздоровительные услуги несовершеннолетним, выдаются со сроком действия пять лет.»;

в части пятой:

подпункт 1) дополнить словами «, а также организаций дополнительного образования для детей, предоставляющих образовательно-оздоровительные услуги несовершеннолетним»;

подпункт 3) после слова «образования» дополнить словами «, организаций дополнительного образования для детей, предоставляющих образовательно-оздоровительные услуги несовершеннолетним,»;

в подпункте 1) части шестой слово «четвертой» заменить словом «пятой»;

6) в статье 68:

в пункте 2-1:

абзац второй дополнить словами «, не включающей предоставление образовательно-оздоровительных услуг несовершеннолетним»;

абзац четвертый после слов «для детей,» дополнить словами «за исключением образовательно-оздоровительной программы несовершеннолетним,»;

абзац пятый после слов «для детей» дополнить словами «, не включающей предоставление образовательно-оздоровительных услуг несовершеннолетним,»;

абзац шестой после слов «для детей,» дополнить словами «за исключением образовательно-оздоровительной программы несовершеннолетним,»;

в абзаце девятом:

после слов «для детей,» дополнить словами «за исключением образовательно-оздоровительной программы несовершеннолетним,»;

слова «по дошкольному воспитанию и обучению и дополнительному образованию для детей» исключить;

пункт 2-2 исключить.

4. В Закон Республики Казахстан от 16 мая 2014 года «О разрешениях и уведомлениях»:

1) в пункте 1-1 статьи 53 слово «января» заменить словом «апреля»;

2) в приложении 1:

строку 2 изложить в следующей редакции:

«

2.	Лицензия на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры		Неотчуждаемая; срок действия 5 лет; класс 1

»;

дополнить строкой 2-1 следующего содержания:

«

2-1.	Лицензия на деятельность по осуществлению археологических работ		Неотчуждаемая; срок действия 5 лет; класс 1

»;

в графе 4 пункта 9 строки 3 слова «1 год» заменить словами «5 лет»;

3) пункт 12-1 приложения 3 дополнить словами «, не включающей предоставление образовательно-оздоровительных услуг несовершеннолетним».

5. В Закон Республики Казахстан от 26 декабря 2019 года «Об охране и использовании объектов историко-культурного наследия»:

1) в статье 3:

подпункты 2) и 3) изложить в следующей редакции:

«2) памятники археологии – стоянки, городища, остатки построек, поселений, укреплений, производств, каналов, дорог, могильники, курганы, некрополи, мегалитические сооружения, каменные изваяния, объекты наскального искусства, включая петроглифы, участки исторического культурного слоя населенных пунктов и иные объекты, имеющие следы жизни и деятельности человека в историческом прошлом, подлежащие выявлению, исследованию и сохранению посредством осуществления археологических работ;

3) археологические работы – плановые или внеплановые (превентивные) археологические работы по выявлению, исследованию и сохранению объектов историко-культурного наследия путем проведения археологических разведок и раскопок;»;

дополнить подпунктами 3-1), 3-2), 3-3), 3-4), 3-5), 3-6), 3-7), 3-8) и 3-9) следующего содержания:

«3-1) реестр объектов историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ, – перечень объектов историко-культурного

наследия, выявленных в ходе археологических работ, формируемый в единой автоматизированной информационной системе по археологическим работам;

3-2) реестр лиц, осуществляющих археологические работы, – список физических и юридических лиц, осуществляющих археологические работы на территории Республики Казахстан на основании лицензии на деятельность по осуществлению археологических работ, формируемый в единой автоматизированной информационной системе по археологическим работам;

3-3) единая автоматизированная информационная система по археологическим работам – объект информатизации, обеспечивающий управление данными об объектах историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ;

3-4) археологический материал – предметы и образцы, выявленные в ходе археологических работ и представляющие ценность как объекты научного исследования;

3-5) массовые археологические находки – археологические находки в виде фрагментов, деталей или множественных однотипных предметов, не обладающие особой ценностью и в совокупности отражающие культурно-хронологические особенности исследуемого объекта историко-культурного наследия;

3-6) Государственный фонд массовых археологических находок и археологических материалов – совокупность массовых археологических находок и археологических материалов, полученных в ходе археологических работ на территории Республики Казахстан и подлежащих хранению в Национальном депозитарии массовых археологических находок и археологических материалов;

3-7) индивидуальные археологические находки – археологические находки, обладающие особой исторической, культурной, научной ценностью и отражающие культурно-хронологические особенности исследуемого объекта историко-культурного наследия;

3-8) внеплановые (превентивные) археологические работы – работы по выявлению, исследованию и сохранению объектов историко-культурного наследия, расположенных на земельных участках, подлежащих освоению, и (или) находящихся под угрозой разрушения, путем проведения археологических разведок и раскопок;

3-9) плановые археологические работы – научно-исследовательские работы по выявлению, исследованию и сохранению объектов историко-культурного наследия путем проведения археологических разведок и раскопок, осуществляемые на основе плана археологических работ;»;

2) в статье 10:

в подпункте 23) слова «и (или)» заменить словами «, деятельности по осуществлению»;

дополнить подпунктом 23-1) следующего содержания:

«23-1) разрабатывает и утверждает правила деятельности организаций по охране и использованию объектов историко-культурного наследия;»;

3) статью 12 изложить в следующей редакции:

«Статья 12. Лицензирование деятельности в сфере
охраны и использования объектов
историко-культурного наследия

1. Деятельность в сфере охраны и использования объектов историко-культурного наследия подлежит лицензированию в соответствии с настоящим Законом и законодательством Республики Казахстан о разрешениях и уведомлениях.

2. Заявители, подавшие заявление на получение лицензии на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры, и лицензиаты, осуществляющие данный вид деятельности, должны иметь в своем составе не менее одного специалиста-реставратора со средним техническим и профессиональным образованием со стажем работы не менее пяти лет или научного работника по соответствующей специальности со стажем работы не менее пяти лет и ученой степенью в данной области или степенями магистра, доктора по профилю, доктора философии (PhD).

Заявители, подавшие заявление на получение лицензии на деятельность по осуществлению археологических работ, и лицензиаты, осуществляющие данный вид деятельности, должны иметь в своем составе не менее одного научного работника с высшим образованием по соответствующей специальности со стажем работы не менее пяти лет и ученой степенью в данной области или степенями доктора по профилю, доктора философии (PhD).

Научный работник или специалист-реставратор, работающий в организации, имеющей лицензии на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры и (или) на деятельность по осуществлению археологических работ, не может быть заявлен другой организацией в процессе подачи заявления для получения лицензий на указанные виды деятельности.

3. Лицензирование деятельности в сфере охраны и использования объектов историко-культурного наследия осуществляется уполномоченным органом.

4. Лицензиар приостанавливает действие лицензий на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры и (или) на деятельность по осуществлению археологических работ в случае несоблюдения требований законодательства Республики Казахстан об охране и использовании объектов историко-культурного наследия на срок до шести месяцев в порядке, предусмотренном законами Республики Казахстан.

5. Лицензиар лишает лицензий на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры и (или) на деятельность по осуществлению археологических работ в случае полной или частичной физической утраты объекта историко-культурного наследия или памятника истории и культуры по вине лицензиата, наступившей в результате несоблюдения требований законодательства Республики Казахстан об охране и использовании объектов историко-культурного наследия.

6. Лицензии на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры и на деятельность по осуществлению археологических работ выдаются со сроком действия пять лет.»;

4) пункт 1 статьи 23 дополнить частью второй следующего содержания:

«При использовании памятников истории и культуры не допускаются их порча, разрушение и (или) причинение иного ущерба их исторической, научной, художественной или культурной ценности и сохранности.»;

5) в статье 28:

заголовок изложить в следующей редакции:

«Статья 28. Зоны охраны памятников истории и культуры и объектов историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ»;

дополнить пунктами 1-1 и 2-1 следующего содержания:

«1-1. В целях обеспечения сохранности объектов историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ, каждому объекту историко-культурного наследия устанавливается охранная зона.

Определение границ охранной зоны объекта историко-культурного наследия, выявленного в ходе археологических работ, осуществляется физическим или юридическим лицом, выявившим данный объект историко-культурного наследия, по согласованию с местным исполнительным органом.»;

«2-1. Местные исполнительные органы обеспечивают формирование, сбор и актуализацию пространственных данных об установленных границах охранных зон, зон регулирования застройки и зон охраняемого природного ландшафта памятников истории и культуры, а также охранных зон объектов историко-культурного наследия в единой автоматизированной информационной системе по археологическим работам для последующего опубликования на публичной кадастровой карте информационной системы единого государственного кадастра недвижимости посредством интеграционного взаимодействия.»;

6) в статье 30:

в пункте 1:

часть первую:

после слова «производиться» дополнить словами «внеплановые (превентивные)»;

дополнить словами «об охране и использовании объектов историко-культурного наследия»;

дополнить частями второй, третьей, четвертой и пятой следующего содержания:

«По итогам проведения внеплановых (превентивных) археологических работ путем археологических разведок выдается заключение историко-культурной экспертизы.

Физическое или юридическое лицо, проводившее историко-культурную экспертизу, уведомляет местные исполнительные органы о ее результатах путем направления копии заключения историко-культурной экспертизы в течение пяти рабочих дней со дня его выдачи.

Заключение историко-культурной экспертизы, выданное по итогам проведения внеплановых (превентивных) археологических работ путем археологических разведок, является основанием для проведения внеплановых (превентивных) археологических работ путем археологических раскопок.

Внеплановые (превентивные) археологические работы проводятся за счет физических и юридических лиц, осваивающих территории.»;

в пункте 2:

в части первой слова «на стадии освоения земельных участков они в течение одного месяца с момента сообщения об обнаружении» заменить словами «в ходе внеплановых (превентивных) археологических работ сведения о них в течение десяти рабочих дней со дня получения копии заключения историко-культурной экспертизы»;

в части второй слова «освоения земельных участков» заменить словами «внеплановых (превентивных) археологических работ»;

часть третью исключить;

7) в статье 32:

пункт 2 дополнить частью второй следующего содержания:

«Научно-проектная документация научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры должна предусматривать требования к работам на охранных зонах памятников истории и культуры в случае необходимости их приспособления.»;

в пункте 4 слова «и (или) археологических работ» исключить;

8) в статье 34:

заголовок изложить в следующей редакции:

«Статья 34. Осуществление археологических работ»;

в части первой пункта 1 слова «научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры и (или)» исключить;

в пункте 2:

части первую и вторую изложить в следующей редакции:

«2. Археологические работы подразделяются на плановые и внеплановые (превентивные) археологические работы.

Плановые археологические работы осуществляются на основе плана археологических работ, утвержденного уполномоченным органом. Проведение плановых археологических работ вне плана не допускается.»;

дополнить частью четвертой следующего содержания:

«Внеплановые (превентивные) археологические работы проводятся в соответствии со статьей 30 настоящего Закона.»;

в пункте 3 слова «работы по консервации объекта, восстановить участки земли и другие природные объекты, нарушенные вследствие проведения археологических работ» заменить словами «консервационно-рекультивационные работы на объекте»;

пункт 4 исключить;

дополнить пунктом 5 следующего содержания:

«5. При осуществлении археологических работ использование специальных технических средств поиска (металлоискатели, радары, магнитные приборы, другие технические средства, позволяющие определить наличие археологических предметов в месте залегания) или землеройных машин допускается исключительно физическими или юридическими лицами, имеющими лицензию на деятельность по осуществлению археологических работ.»;

9) дополнить статьями 34-1, 34-2 и 34-3 следующего содержания:

«Статья 34-1. Национальная археологическая служба

1. Национальная археологическая служба является структурным подразделением юридического лица со стопроцентным участием государства в уставном капитале, определяемого Правительством Республики Казахстан.

2. Национальная археологическая служба:

1) осуществляет мониторинг археологических работ;

2) ведет научно-методическое сопровождение археологических работ;

3) ведет единую автоматизированную информационную систему по археологическим работам в порядке, определяемом уполномоченным органом;

4) осуществляет сбор, анализ и систематизацию отчетов по итогам проведения археологических работ;

5) осуществляет иные функции, определяемые Правительством Республики Казахстан.

Статья 34-2. Единая автоматизированная информационная система по археологическим работам

1. Единая автоматизированная информационная система по археологическим работам создается в целях обеспечения управления данными об объектах историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ.

2. Задачами единой автоматизированной информационной системы по археологическим работам являются:

1) сбор, систематизация, оцифровка, хранение данных об объектах историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ, и результатах их исследования и сохранения;

2) сбор и систематизация сведений о физических и юридических лицах, осуществляющих археологические работы;

3) оказание содействия в выявлении, исследовании и сохранении объектов историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ.

3. Источниками формирования единой автоматизированной информационной системы по археологическим работам являются:

1) видео-, фото- и печатная продукция;

2) печатные и рукописные тексты, содержащие сведения об объектах историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ;

3) паспорта памятников археологии, охранные обязательства, решения об определении их охранных зон;

4) авторефераты, диссертации, отчеты о научной и (или) научно-технической деятельности;

5) другие материалы, связанные с объектами историко-культурного наследия, выявленными в ходе археологических работ.

4. Единая автоматизированная информационная система по археологическим работам включает:

1) реестр объектов историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ;

2) реестр лиц, осуществляющих археологические работы;

3) сведения о физических и юридических лицах, ответственных за сохранность объектов историко-культурного наследия, выявленных в ходе археологических работ, в соответствии с настоящим Законом;

4) заключения историко-культурной экспертизы;

5) данные, сформированные на базе источников формирования, указанных в пункте 3 настоящей статьи.

Статья 34-3. Археологические находки и археологические материалы

1. Все индивидуальные археологические находки, полученные физическими и юридическими лицами Республики Казахстан и других государств в результате археологических работ на территории Республики Казахстан, передаются в государственные музеи Республики Казахстан в порядке, определяемом уполномоченным органом.

2. Все массовые археологические находки и археологические материалы, полученные физическими или юридическими лицами Республики Казахстан и других государств в результате археологических работ на территории Республики Казахстан, передаются на хранение в Национальный депозитарий массовых археологических находок и археологических материалов, определяемый Правительством Республики Казахстан, и включаются в Государственный фонд массовых археологических находок и археологических материалов в порядке, определяемом уполномоченным органом.

3. Отнесение археологических находок к индивидуальным или массовым осуществляется физическим или юридическим лицом, выявившим их в ходе археологических работ.

4. Национальный депозитарий массовых археологических находок и археологических материалов обеспечивает сохранность, хранение, научное исследование и использование Государственного фонда массовых археологических находок и археологических материалов в порядке, определяемом уполномоченным органом.

Физическим и юридическим лицам обеспечивается свободный и безвозмездный доступ к Государственному фонду массовых археологических находок и археологических материалов с соблюдением законодательства Республики Казахстан об авторском праве и смежных правах.

5. Археологические находки, обнаруженные физическими лицами на территории Республики Казахстан вне археологических работ, передаются в государственные музеи Республики Казахстан в порядке, определяемом уполномоченным органом.»;

10) в статье 36:

подпункт 1) пункта 1 изложить в следующей редакции:

«1) материалы, полученные по итогам проведения внеплановых (превентивных) археологических работ на земельных участках, подлежащих освоению, обосновывающие наличие или отсутствие угрозы существованию объектов историко-культурного наследия;»;

пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Историко-культурную экспертизу проводят физические и юридические лица, имеющие лицензию на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры или на деятельность по осуществлению археологических работ и свидетельство об аккредитации в качестве субъекта научной и (или) научно-технической деятельности в соответствии с законодательством Республики Казахстан о науке и технологической политике.».

6. В Закон Республики Казахстан от 30 декабря 2024 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам государственных наград, образования и защиты прав ребенка»:

в пункте 7 статьи 1:

в абзаце десятом подпункта 5) слова «подпунктах 21) и 23)» заменить словами «подпункте 21)»;

в подпункте 27):

абзац второй дополнить словами «, не включающей предоставление образовательно-оздоровительных услуг несовершеннолетним»;

абзац третий после слов «для детей,» дополнить словами «за исключением образовательно-оздоровительной программы несовершеннолетним,»;

абзац четвертый после слов «для детей» дополнить словами «, не включающей предоставление образовательно-оздоровительных услуг несовершеннолетним,»;

абзац пятый после слов «для детей,» дополнить словами «за исключением образовательно-оздоровительной программы несовершеннолетним,»;

в абзаце восьмом:

после слов «для детей,» дополнить словами «за исключением образовательно-оздоровительной программы несовершеннолетним,»;

слова «по дополнительному образованию для детей» исключить.

Статья 2.

1. Настоящий Закон вводится в действие по истечении шестидесяти календарных дней после дня его первого официального опубликования, за исключением:

1) абзаца третьего подпункта 4), абзаца десятого подпункта 6) пункта 3, подпункта 1) пункта 4 статьи 1, которые вводятся в действие с 31 декабря 2025 года;

2) подпункта 1), абзаца второго подпункта 2), подпункта 3), абзаца второго подпункта 4), подпункта 5), абзацев второго, третьего, четвертого, пятого, шестого, седьмого, восьмого и девятого подпункта 6) пункта 3, абзаца шестого подпункта 2), подпункта 3) пункта 4 статьи 1, которые вводятся в действие с 1 апреля 2026 года.

2. Физические и юридические лица, осуществляющие деятельность в сфере охраны и использования объектов историко-культурного наследия на основании лицензий на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры и (или) археологических работ, выданных до введения в действие настоящего Закона, до 1 июля 2027 года должны привести свою деятельность в соответствие

с требованиями настоящего Закона.

Президент
Республики Казахстан

К. ТОКАЕВ

Астана, Акорда, 26 декабря 2023 года

№ 242-VIII ЗРК